Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Aurinkovuoren koulu ja Vesivehmaan koulu

Toimenpideohjelma vuosille 2027-2029



Perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, ltk 6.6.2023, ltk 12.11.2026

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

- Tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa esi- ja perusopetuksen yksikössä ei saa esiintyä syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn, kuten iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltoon että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä.





Lasten parlamentti

- Lasten parlamentti käsitteli alakoulujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan liittyvää tilannetta kouluissa. Havaitsimme käydyssä keskustelussa, että oppilaita kohdellaan tasapuolisesti. Tytöt saavat olla tyttöjä ja pojat poikia. Välillä tyttöjen odotetaan käyttäytyvän poikia paremmin. Lasten parlamentti keskusteli pitkään pukeutumiseen ja ulkonäköön liittyvistä asioista. Parlamentti myös sivusi julkisuudessa käytyä tarrakeskustelua. Havaintomme on, että epäasiallisesta käytöksestä esim. kiusaamisesta kerrotaan nyt paremmin aikuisille.
- Koulu muodostaa lapsille tärkeän ympäristön, jossa harjoitellaan oppimisen lisäksi tärkeitä perustaitoja kuten toisten kunnioittamista. Tasa-arvoinen koulu on oppilaiden mielestä koulussa, jossa kaikkia kohdellaan samalla tavalla, ymmärretään ja hyväksytään erilaisuus, ketään ei syrjitä tai kiusata, tyttöjä ja poikia kohdellaan tasapuolisesti, avoin erilaisille mielipiteille, arviointi on tasa-arvoista, opettajat eivät suosi ketään ja välittävät kaikista. Tasa-arvoinen koulu on turvallinen kaikille oppilaille ja aikuisille.

Opetuksen järjestäminen

Perusopetuksen tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja osallisuutta sekä tukea jokaisen oppilaan oppimista, kasvua ja vahvuuksien löytämistä ilman sukupuoleen, taustaan tai elämäntilanteeseen liittyviä rajoittavia ennakkokäsityksiä.

Opetuksessa kunnioitetaan ihmisarvoa, kulttuurista moninaisuutta ja oppilaiden oikeuksia sekä varmistetaan, että kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet opetukseen, tukeen, hyvinvointipalveluihin ja turvalliseen opiskeluympäristöön.

Opetuksessa otetaan huomioon ns. sukupuoli-tietoisuutta eli tavoitteena on tunnistaa eri sukupuolten erilaiset tarpeet eri ikä- ja kehitysvaiheissa.



- ☑ Koulun tulee olla turvallinen ympäristö kaikille oppilaille ja henkilöstölle
- ☑ Annamme kaikille omaa tilaa ja rauhaa oppia
- ☑ Isompien oppilaiden on tärkeää huomioida pienempiä oppijoita
- ☑ Koulussa tärkeintä ei ole miltä näyttää, vaan miten kohtelee muita ja miten osallistuu yhteiseen toimintaan



Oppimisen arviointi

Arvioinnissa ei verrata oppilaiden suorituksia toisiinsa eikä arviointi kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arvioinnin tulee olla oppimista ohjaavaa.

Oppilaalle on annettava mahdollisuus osoittaa osaamistaan erilaisilla tavoilla.

- Arviointi on tasapuolista
- Opettajat eivät suosi ketään ja välittävät kaikista

ASIKKALA

ASIKKALA

Elämänkatsomus, vakaumus ja mielipide

Oppilas saa ilmaista omia mielipiteitään ja vakaumustaan, mutta hänen tulee samalla kunnioittaa muiden yhdenvertaista kohtelua ja oikeuksia.

Oppilas ei voi jättää tekemättä ryhmätyötä toisen oppilaan kanssa tämän uskonnon, etnisen taustan tai seksuaalisen suuntautumisen vuoksi vedoten omaan vakaumukseensa.

Oppilasta ei voi kiusata, sulkea pois tai kohdella toista huonommin sillä perusteella, että hänen vakaumuksensa ei hyväksy toisen elämäntapaa tai taustaa.



- Meillä saa olla erilaisia mielipiteitä, mutta emme saa loukata toisia puheilla tai teoilla
- Olemme reiluja kaikille ja otamme kaikki mukaan leikkeihin
- Toisten arvostaminen näkyy meillä siinä, ettei ketään arvoteta ulkonäön tai pukeutumisen perusteella

Etninen tausta, kansallisuus ja kieli

Kaikkia kouluyhteisön jäseniä kohdellaan yhdenvertaisesti heidän kielestään, kulttuuristaan tai taustastaan riippumatta, ja oppilaiden kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan sekä arvostetaan osana koulun toimintaa.

Rasismia ja syrjintää ei hyväksytä, vaan monimuotoisuutta pidetään voimavarana, jota edistetään kunnioittavan vuorovaikutuksen, osallisuuden ja tasa-arvoisen kohtaamisen avulla.

- Koulussamme ei kiusata eikä väheksytä ketään
- Toisen arvostaminen lähtee kuuntelemisesta ja olemalla kohtelias toiselle
- Kun opettaja valitsee parit tai ryhmät, työskentelemme kaikkien oppilaiden kanssa asiallisesti ja kunnioittavasti.
- Emme kiroile emmekä käytä sopimatonta tai toisia loukkaavaa kieltä

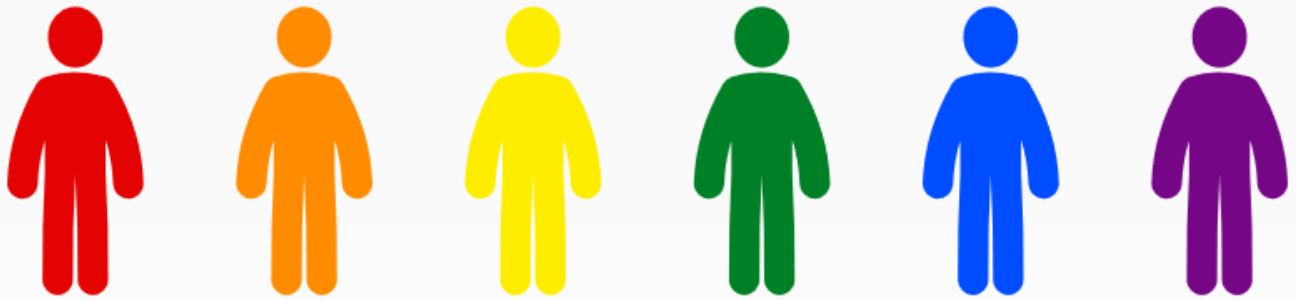


Sukupuolen moninaisuus ja sukupuoli-identiteetti

Sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta kunnioitetaan kouluyhteisössä, ja jokaiselle annetaan mahdollisuus pohtia ja ilmaista omaa identiteettiään turvallisessa, hyväksyvässä ja syrjimättömässä ympäristössä.

Sukupuoleen tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa häirintää ja syrjintää ei sallita, vaan koulussa edistetään yhdenvertaisuutta, arvostavaa kohtaamista ja aktiivista puuttumista epäasialliseen käytökseen.

- Kohtelemme kaikkia oppilaita samalla lailla
- Ymmärrämme ja hyväksymme, että olemme erilaisia



Vammaisuus ja terveydentila

Ketään ei syrjitä vamman tai terveydentilan perusteella, vaan kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti ja heidän yksityisyyttään kunnioitetaan. Koulussa edistetään esteettömyyttä ja saavutettavuutta sekä järjestetään tarvittaessa yksilöllisiä tukitoimia, jotta jokainen voi osallistua ja toimia yhdenvertaisesti

- Kun säännöt ovat samat kaikille, saavat oppilaat myös samanlaista kohtelua.
- Mikäli oppilaalla on vamma tai asia, joka vaikuttaa koulupäivään tai oppimiseen, tuemme häntä siinä



Alakoulujen oppilaille suunnatut kysymykset olivat:

- Kohdellaanko kaikkia oppilaita tasa-arvoisesti?
- Kohteleeko opettaja samalla tavalla tyttöjä ja poikia?
- Kohtelevatko oppilaat toisiaan samalla tavalla sukupuolesta riippumatta?
- Käyttäytyisitkö koulussa toisin, jos olisit toista sukupuolta?
- Voitko tehdä niitä asioita, joista pidät?
- Odotetaanko sinun tekevän asioita vain sen takia, että olet tyttö/poika/muuta sukupuolta oleva oppilas?
- Vaikuttavatko muiden mielipiteet valintoihisi?
- Voitko olla oma itsesi koulussa?
- Tunnetko olosi koulussa turvalliseksi?
- Tuletko mielelläsi kouluun?
- Missä/milloin et tunne oloasi turvalliseksi?
- Esiintyykö meidän koulussa halventavaa puhetta toisesta sukupuolesta, vihjailevia eleitä tai ilmeitä, härskejä puheita, nimittelyä tai kaksimielisiä vitsejä tai vartaloa tai pukeutumista koskevia huomautuksia
- Pystytkö kertomaan opettajalle, jos sinua tai ystävääsi kiusataan?
- Onko sinulla koulussa eri sukupuolta olevia kavereita?
- Miten tyttöjen ja poikien ystävyyteen suhtaudutaan?
- Millainen on mielestäsi tasa-arvoinen koulu?



ASIKKALA